

Dvisavaitinis iliustruotas Jaunimo laikraštis. L. Vyčių organizacijos organas.

TOMAS IV. RUGSĖJO (SEPTEMBER) 15 D., 1917 M. NO. 15 (35)

Entered as Second Class Matter Oct. 23, 1915 at the P. O. at Chicago, Ill.
Under Act of March 3, 1879.

Lydekime ir Padržasinkime.

LIETUVA jau daug kartų lydėjo savo sunus į karę. Daug kartų lydėjo juos be sąmonės, kam juos lydi. Lenkai ilgus metus, užrišę Jai politikos skraiste akis, svaigino savo idėjomis, savo garbe. Kilo lenkai prieš Maskvą, kėlė sukilimus, vis atsiremdavo ant lietuvių pajėgų. Lietuva aukėjo savo pajėgas lenkams jų negudriai prarastai garbei prikelti, o sau iš to nieko neturėjo.

Draug su lenkais patekus po rusų ir vokiečių valdžiom, Lietuva aukėjo pastaromsioms savo sunus. Daug lietuvių žuvo už Kaukazo, už Uralo — tolimuose rytuose. Lietuva davė savo gyvybės sultis Rusijai jos rubežius plėsti, garbę didinti, o patį negaudavo nieko. Vieton atsimokėjimo, rusų valdžia apkaustė priespaudos pančiais — atėmė draugijimą ir ekonominį gyvenimą. Vokiečiai irgi be ištautinimo Prusų lietuvių, nieko lietuviams geresnio nevelijo.

Atbudo galų-gale lietuvių sąmonė. Darydami gera kitiems, nori ir sau gera turėti. Pradėjo ieškoti teisybės.

Lietuva dabar nelaimingiausia karės auka. Jos žemė po kelis kartus karės audrų perblokšta. Jos vaikai miršta nuo kulčių, nuo bado ir šalčio.

Tinkantieji nešti šautuvą paimti į kovų laukus. Nors iš pavojų aplinkybės išbėgti neleidžia, bet lietuvių susipratimas jau riša, jungia visus gyvuosius Lietuvos vaikus kruvon bendrai vargą kęsti, bendrai gelbėtis ir bendrai ateitį išvesti. Rusijoje net, virtus ten kitoms sąlygoms, lietuviai rupinasi visas savas kariaujančias pajėgas, surinktas iš rusų ir lenkų tarpo, sutraukti, suorganizuoti į atskirus lietuvių pulkus. Tas daroma su mintimi užtikrinti sau pageidaujamą ateitį.

Karės šmėkla apsiautė ir šią šalį. Amerika dabar renka visas pajėgas kovai su priešu. Šalies įstatymai šaukia jaunos vyrus stoti prie kareivio pareigų.

Tarpe įvairių tautų daug į karuomenę kliuva lietuvių. Sveikiausi lietuviai vyrai imami. Tenka patirti, kad kone iš kiekvienos Vyčių kuopos karuomenėn išeina tai po vieną, po du, po kelis, o kai-kuriose kuopose nepritektų rankų pirštų suskaityti.

Lydi Amerikos lietuviai savo tautiečius į karę ir taria jiems atsisveikinimo žodį. Kai dabar suimi visa į vieną, tai labai liudnas paveikslas išeina. Lietuviai grumiasi išblaškyti įvairiuose šonuose. Ne visi jie turi vieną mintį. Kitaip būtų buvę, jei pa-

ti Lietuva būtų juos lydėjus. Ji būtų tarus žodį, ko iš jų nori, ko reikalauja.

Mėginkime atspėti, ką laisva Lietuva būtų tarus, lydimiems sunams. Ji, be abejo, būtų pasakius, kad už jų gyvybę nori laisvę turėti, savo teises apginti. Lengva atspėti, ko dabar Lietuva iš savo sunų nori. Jos širdys — sostinės — Vilnius ir Kaunas svetimose rankose, Jos žemę mina svetima pėda, Ji... ugnia ir kardu naikinama, Jos teisės paniekintos! Ji visų nelaimių slėgiama pusgyviai bilo į pasaulį!

Tad lydėdami pasakykime, kad lietuviai, negalėdami savistoviai kariauti, savo tėvynės teises ginti, kad jie, tarnaudami kitiems, pasisakytų, kas jie yra, ko nori už savo gyvybę ir kraują. Jei lietu-

viai karininkai turės tą mintį, jie pasitar-naus Lietuvai. Kada ateis taikymosi valandą, jie turės balsą tų valdžių akyse, kurioms jie tarnavo. Ypač daug galime tikėtis iš Suvienytų Valstijų valdžios, kuri per savo prezidento lūpas pasakė, kad karinauja už tautų laisvės principą.

Interpdami mūsų karininkams tautišką mintį, juos gražiai išleiskime. Užstokime jiems jų tėvus, brolius bei seseris, kurie, be abejo, būtų lydėję savuosius daug jautriau. Įrengkime išleistuvių vakarus ir pasakę svarbiają mintį, sustiprinkime draugiška šilima.

Lydėkime ir padrąsinkime.

Tėvynainis.

TRIJŲ METŲ DARBO VAISIAI.

Karė mus, Amerikos lietuvius, užklupo visai neprisirengusius. Bet vos tik išgirdome apie pirmuosius karės ženklus, kurie pirmų-pirmiausia pasirodė Lietuvoje, šokome į darbą — organizuoti pagelbą karės paliestiems broliams.

Iš pat pradžios net šelpimo darbe negalėjome visi bendrai susitarti. Visos trys žymesniosios mūsų srovės įsisteigė atskirus fondus. Dirbome, kiek išgalėdami. Dabar, atsižvelgę atgal, pažiūrėję į darbo vaisius, galime numanyti, kuri srovė pasirodė darbščiausia, kuri labiausia sielgojosi tautos padėjimu ir jos ateitimimi.

Žymiausius darbo pėdsakus rasime pas didžiumą — lietuvius katalikus. Toji didžiuma įsisteigė savo Tautos Fondą, kuriam pavedė rupinti šelpimo ir politiškuosius Lietuvos reikalus. Tautos Fondas iš pat pradžios tapo galingu pagelbos šaltiniu. Jį pradėjo remti visos didžiulės katalikų organizacijos. Greitu laiku jis išleido savo šaknis po skaitlingas kolonijas sudarydamas savo skyrius aukoms rinkti. Ačių Tautos Fondo rimtam darbui, desėtkai tukstančių dolerių kas metai pasiekdavo Lietuvą ir duodavo pagelbą nuo bado ir šalčio mirštantiems broliams.

Didžiuma — katalikai — rėmė Lietuvos Informacijos Biurą Europoje, kuris skelbė pasauliui žinias apie Lietuvą, apie jos padėjimą, apie lietuvių tautos troški-

mus ir siekius. Didžiuma steigė čia ant vietos L. Informacijos Biurus, kurie garsino lietuvių reikalus amerikonių visuomenei. "A Plea for Lithuanians," kuri leidžia Informacijos Biuras, žymiai pasitar-nauja Lietuvai.

Didžiuma savo prijautimu ir parama palaiko kitą anglų kalboje leidžiamą laikraštuką — "The Lithuanian Booster," kuri gabiai ir interesingai veda uolus ir pasišventęs tėvynainis — Tamas Šeimis.

Didžiuma sudarė fondą nukentėjusiems nuo karės Lietuvos našlėms ir našlaičiams šelpti prie kurio traukiama doma svetimtaučių ir ieškoma jų paramos.

Toji didžiuma uoliai rengiasi prie su-taisymo žmonių pagelbos Lietuvai, kuri po karei jai bus labai reikalinga. Užmanyta organizuoti lietuvius amatninkus.

Didžiuma įsisteigė Washingtone Lietuvos Informacijos Biurą, kur laiko savo atstovą, reprezentavimui Lietuvos reikalų.

Didžiuma dabar sielojasi lietuvių milicija, kuri turės ginti Lietuvą ir kovoti už jos laisvę. Didžiuma rupinasi pastatyti lietuvių visuomenę šviesioje spalvoje šios šalies valdžios akyse, rodydama jai ištikimybę ir prijautimą jos kovoje už žmonijos ir mažųjų tautų teises.

Didžiuma daug pasidarbavo Lietuvos Dienos Suv. Valstijose išgavimu ir jos pasisekimu. Tik toji didžiuma čia padarė di-

dele ir sunkią klaidą. Visą Lietuvių Dienos triuso pelną pavedė į rankas t. v. tautininkų, kurie ir po šiai dienai šildo tas aukas ant vietos. Gal laiku priduoti tie pinigai ne vieną auką būtų išgelbėję iš bado ir šalčio nasrų.

Beje, didžiama buvo pasiuntus į Lietuvą du atstovų, kad jie ant vietos pamatytų padėjimą, vargus ir praneštų, kas pirmiausia reikalinga daryti, kad pavojų prašalinus arba bent jį sumažinus. Apsilankymas delegatų Lietuvoje buvo dideliu džiaugsmu ir viltimi vietiniams lietuviams. Jie suprato, kad jų broliai, liuosi nuo karės, rupinasi jų padėjimu, sielojasi jų likimu. Sugrįžę delegatai namo papasakojo važinėdami po kolonijas, ką matė, ką girdėjo Lietuvoje. Žmonės, išgirdę iš gyvų lupų apie tikrą dalyką stovį, dėjo aukas, padarė prižadą laikui atėjus stoti pagelbon. Delegatų žygiai prisidėjo prie suteikimo gausesnės pagalbos Lietuvos žmonėms.

Dirbo ir kitos srovės sulyg savo išgalių, išmanymo ir įsitikinimų. Taip v. tautininkai, nors ne kartą dručiai pakenkė didžiūmai ir abelnai Lietuvos reikalams, visgi sudarė šiokią tokią apčiuopiamą naudą tėvynei.

Kaip šelpimo, taip ir kituose tautiniuose darbuose nelemtą rolę vaidino Markso sekėjai, taip vad. mūsų neva socialistai. Jie pašiepė ir niekino kiekvieną drąsesnę akciją ir žygį daromus Lietuvos naudai. Jie laikėsi nuošaliai nuo bendro darbo net Lietuvių Dienoje. Tiesa, rinko ir jie aukas, bet jų nepalietė visuomenės kontrolė. Taip vad. mūsų soc. laikosi nuošaliai nuo tautos reikalų net šioje opiausioje valandoje. Gale, išgirdę apie Rusijos revoliuciją, suvis užmiršo Lietuvos balsą, kuris vis skurdžiau ir liudniau, išsiveržęs pro kietas užtvankas, atlėkęs praskamba pro mūsų domą. Lietuva, it pusiau tik gyvas lavonas bilo į mus. O tuo tarpu dalis jos sunų, sekėjai svetimų obalsių, kurie šiuo tarpu išnyko net tarpe uoliausių jų auklėtojų, visas pastangas ir norus koncentruoja jiems — tiems tušties obalsiams.

Šiandien, po tų trijų metų, kai žiurime į tos dalelės, Markso pasekėjų, darbą, inirtusiai šmeižusių tikėjimą ir bažnyčią, gaila jų veltui išseikvotų pastangų, gaila naiviškų žmonių pinigų, pragaištingiems tikslams sunaudotų.

Eik, lietuvių visuomene, tuo keliu, kurį išsirinkai vedama sąžinės ir artimo meilės balso. Ketvirtas metas karės, tai, rasite, bus lietuvių tautos triumfo metas!

LIETUVOS ŠMĖKLA.

Tokiu antgalviu "Kuryer Lwowski" (Galicijos lenkų laikraštis) patalpino indomų straipsnį apie Lietuvos padėjimą ir jos ateitį.

"Nuo valandos pasitraukimo rusų valdžios, prasidėjo naujas Lietuvos susiklastavimas. Vadovaujančia srove kulturiniame krašto gyvenime išsidavė lenkų elementas. Tečiau užgrobėjų valdžia greitomis permainomis ir įsakymais visą būgį pagavo į savo rankas. Daryta viskas, kad tik užbėgti politiškąjį precedensą. Lietuva tokiu budu pasiliks dyku žemės gabalu ligi karės pabaigai su mažute skaitline žmonių, nenorinti nei girdėti apie sugrįžimą vėl po rusų valdžia.

Todel ir rusų kalbą naujoji valdžia išvalė iš viešojo gyvenimo.

Toliau visu uolumu prieita prie užvedimo tvarkos prastuolių (w bezpanskim) krašte. Išlaukinis šeimininkas atsidurė už apkasų linijos, vidujinis neturėjo laiko atgriebti sąmonę ir apsireikšti. Galų gale įvesta tvarka, kuri griežtai skiriasi nuo tvarkos įvestos Belgijoje ir Lenkijoje, kur su gyventojais skaitomasi, kaip su žmonėmis ir sulyg jų noro įvedama tokios ar kitokios sąlygos. Gi Lietuvoje (kuri trumpai pavadinta Ob. Ost) vietiniai žmonės užgrobėjams tera pakišto daikto vietoj. Teorijoje žmogus nėra pažemintas lig laipsnio medžio arba kitokio daikto, tečiau jo žmogiškoji ypatybė užmesta.

Tas Ob- Ost (Lietuva) neturi jokio ekonomiškąjo gyvenimo; tai nėra kraštas, kurio ekonominis gyvenimas gyvuotų. Ob.

Ost yra išimtinai ukininkų kraštas, kur privatinės nuosavybės, žmonių medžiaga, miškai, komunikacija, valdymas priklauso išimtinai vienam administratoriui vokiečių naudon. Tuo visa suimančiu administratorium yra vokiečių karuomenė (nei vieno civilio valdininko). Po karei Ob. Osto (Lietuvos) istorija bus vienu indamiausiu ekonomistų ir valdininkų terinėjimams šaltiniu.

Politiškųjų apsiereškimų pasaulyje toks dalykų stovis turėjo išaukti savo pasekmes.

(Čia straipsnio dalis išbraukta austrų cenzūros).

Suprantama, tokiose sąlygose Lietuva nepajėgė net pati save suprasti, apskaityti savo pajėgas ir ateičiai kelią išvesti.

Pirmieji gyventojų surašai tautybės žvilgsniu parodė aiškų skirtumą nuo ankstyvesniųjų surašų. Ištisi apskričiai, katalikų apgyventi, surašą vedant, pasirodė lenkiškais. Baltgudis katalikas griežtai ir aiškiai prisipažino prie lenkų kultūros — be jokos link to agitacijos. Čia dar paaiškėjo tokie statistikos oželiai, kad, pavyzdin, sokolskinis apskritis, kuriame rusų statistika stengėsi rasti 1 nuošimtį lenkų, surašant 1916 m. parodė, kad kitų tautų (kriščioniškų), be lenkų, neturi.

Vilniaus ir Trakų apskričiai šiandien parodė 59 nuošimtį lenkų. Patsai Vilnius turi 53 nuoš. lenkų gyventojų, gi tuo tarpu lietuvių 2. nuoš. (Kur lietuviai dingę? "V." red.), baltgudžių 1. 5 nuoš.

Sulyg tos — nuosavios — statistikos Ob. Ost'o valdžia sutaisė ir išleido žemlapį Lietuvos gyventojų. Žemlapis tas parodo, kad slaviškai katalikiškieji Lietuvos apskričiai yra visai lenkiškais.

Neatsakė tai (statistika) nei vokiečių nuožiurai, kuri linko remtis rusų prieškarine statistika, nei artimiausioms vokiečių politiškoms užmačioms. Negeistino stovio prašalinimui, naujasis žemlapis sunaikinta, o išleista kita laida, paremta 1897 metų rusų statistika. Vėl dabar sokolskiniame apskrityje yra tik 1 nuoš. lenkų.

Lietuvių apskričiai, darant paskutinį gyventojų surašą, neparodė tokių spingų šuolių lenkystės naudai, patvirtindami tokiu būdu — neabėjotinai iš dalies — tvirtą papėdę lietuvių tautybės. Tuo tarpu lai-

ke užėmimo keleriopai apsiereškė, kad lietuvių liaudyje link lenkų neprielankumo nėra. Vienu darodymu to — žemaičių kampanija 3-čiame lenkų legijonų pėstininkų pulke.

Išrodo, kad Lietuvos esybė, taip falsifikuojama išlaukinio šeimininko, neilgai ryškės ant europinio kuno. Šiandien tveriamosios krašto pajėgos jau duodasi apėiuopti, ir kaip jos atsiliepia į visus krašto reikalus.

(Čia vėl išbraukta austrų cenzūros).

Lenkija atmena savo vidujinį inteisėjimą link bendro apsprendimo Lietuvos ateities.

Tam inteisėjimui negali prieštarauti kaimynės valstybės. Del to tai nebe reikalo lenkai rimtai galvoja apie savo pareigą Lietuvos klausime. Lenkų nuospren-dis link Lietuvos šiomis dienomis likosi paskelbtas. Visos intekmingesnės srovės ir partijos Varšavoje patvirtino linkėjimą, kad Lenkija prisidėtų prie išgavimo Lietuvai neprigulmybės, intikint, kad bendri reikalai abi valstybi suves prie liuosos unijos.

Tas bešalis politiškas žingsnis lenkų visuomenės vertas didelės domos tuo žvilgsniu, kad perėjo skersai kelią pagundai, galėjusiai apsiereikšti iš plaukimo į Varšavą prašymų nuo lenkų organizacijų Lietuvoje, stovinčių ant papėdės prijungimo krašto prie Lenkijos.

Lyginai paskelbtos deklaracijos pasekmė bus svarbi tuomi, kad ji suartins abi tauti į kovą su grėšiančiais pavojais, kurie yra galėje sulaužyti Lietuvos ateitį, rasite, ant visados, bendrai nelaimėi visų ją apgyvenusių tautų."

V. Mačys.

Šiandieniniai Pavergtųjų Tautų Troškimai.

Dabartinėje Europos karėje liejamas kraujas, tai neva vardan tautų bei tautelių liuosybės, gerovės ir laimės. Bet ar ištikrųjų taip yra, tai klausimas sviruojanči, neaiškus. O, rasite, ši karė vedama visai kitokių tikslų atsiekimui, dengianties prakilnaus obalsio — tautų liuosybės — ploščiumi.

Kadir neaišku dar, kokiais tikslais karė vedama, vis-gi ji pasiekė net apmirusių tautų sielas, sukratė jas iš-pat pašaknų ir paragino darban. Jau kai-kurios tautos buvo nuleidę rankas, nustoję vilties susilaukti savo neprigulmybės ateities. Šiandien jos visos sujudo, sukruto, it bitės pavasario sulaukė. Jau pradedama intikėti, kad vieny tautų kitoms vergavimo gadynė jau pasibaigė. Žmonijos plačioji sąmonė, mat, tiek jau priaugo, subrendo, kad kiekvienas junta savo teises ir jų reikalauja. Trokšta atsiekti savo tikslą, pasi-liuosuoti jungo, kurį turėjo noroms-nenorms nešti daug ilgų metų.

Pažvelgkime airių tauton. Tai viena labiausia suvarginta, sunaikinta ir išniekinta tauta sulyg jos civilizacijos augštumo. Ši tauta (irishmen'ų) su ilgėsiu laukia nuspėjimo savo likimo. Laukia jo, kaip nuvytęs gėlės žiedas, gaivinančios gamtos rasos. Nors ši karė labai baisi ir skaudžiai atsiliepia kai-kurioms tautoms, bet ji gal išeis naudai ir išganymui pavergtosioms tautoms.

Airių tauta, kaip žinome, budama Britanijos globoje, neteko daug tautos veikėjų, rašytojų ir šiaip tautos mylėtojų. Dar negana, kad ji neteko mylimiausių ir ištikimiausių savo sunų, bet atėmė jos airišką kalbą, tą brangiausią Dievo tautoms teiktą dovaną, simbolį, kuris yra tautos gyvavimo ženklų ir pamatu. Tuo žvilgsniu anglai airiams liks skolingi per amžius, nes tos skriaudos nieku neatlygins, neužtrins.

Mūsų, lietuvių, tauta nemažiau kentė už airių tautą. Atskleiskime lietuvių istorijos lapus, o pamatysime tautos eisenos kruvinus pėdsakus. Inžirėsime dvi-galvį šiaurės arelį, kuris daug metų Lietuvos širdin nagus suleidęs laikė.

Bet ačių lietuvių tvirtumui, energikumui, pasišventimui ir Tėvynės meilei, išlikome gyvi savo ypatybėmis ir budu. Lai atgema senovės Lietuvos didžiųjų kunigaikščių dvasia visoje mūsų tautoje!

Šiandien labai nepritinka sroviniai ginčai, šmeižtai, nesutikimai, nes mūsų Tėvynė stovi ant pražuties kranto ir šaukiasi visų pagalbos. O mes vis ginčijamės ir dažnai mėginame vieni kitiems užkenkti, net matydami, kad anie mėgina iš širdies Lietuvai gelbėti. Tai kur-gi tada mūsų širdys, meilė tautos? Juk atkartojame istorijos nelemtą darbą. Antai, kuomet Mindaugis, pasišventęs, iš meilės ėjo gelbėti Tėvynės, ginti tautą nuo pražuties, tuomet kitos lietuvių dalys ėjo prieš ir mėgino užkenkti, kiek įmanydami, kad prakilnus Lietuvos vyras neatsiektų tikslo. Tai buvo tryliktojo šimtmečio lietuvių istorijoje nuotikiai!

Tai-gi šiandien ne tik baisu, bet ir negražu tuos pačius darbus atkartoti. Laikas pamesti ginčus, o skubėti į pagelbą Tėvynei. Visi, visos partijos — privalo sutartinai Lietuvos ateitimi rupinties ir dirbti. Tegul išnyksta tie ukai, kurie tamsino bendrojo veikimo darbą. Butų kiekvienam gyvam lietuviui smagu, gera, kad tarpe lietuvių įvyktų vienybė ir sutartinas darbas gelbėjime Lietuvos. Tuomet visų nušvistų akys ir širdys pritvinktų įsitikėjimu, kad bus atsiekta, ko visi trokštame.

Visi už Lietuvą!

LAIKE ŠLIUBO.

Kunigas, sujungdamas "krajavą" lietuvi su amerikiete lietuvaite, klausia jaunosios, o toji atsako:

Kunigas: — Ar pasižadi mylėti?

Jaunoji: — Šiur (sure).

Kunigas: — Ar busi ištikima?

Jaunči: — Izi (eazy)!

TEISME.

— Kaltinmke, esi nuteistas, ant pakavimo. Kokį paskutinį linkėjimą turi išreikšti.

— Norečiau išmokti anglų kalbos!

K. PAKŠTAS,

“Vyčio” ex-redaktorius, Tautos Fondo Raštinkas, gabus kalbėtojas ir išymus lietuvių visuomenės darbininkas.

Vyčiai, už Darbo!

L. D. S-gos II-ras Seimas šiais metais nutarė laikyti Katalikų Spaudos Savaitę du mėnesiu, butent: spalį ir lapkritį. Tai gi mes turime rimtai pagalvoti, kaip geriau išplatinus tautiškai-katalikišką spaudą per K. S. Savaitę. Jau laikas ruoštis prie taip prakilnaus darbo.

Šiais laikais spauda yra didžiausia galybė — galingiausias ginklas, prieš kurį lužta visi plieno ginklai. Šiandien spauda stato ir ardo valstijų sostus, tveria ir griaua bažnyčias, draugijas; gamina naujas sroves ir naujus obalsius platina. Išymus istorijos asmuo, vokiečių kancleris, Bismarkas, kadaise viešai išsitarė: “Mes nepripažįstame kitos galybės, kaip tik vokiečių tautą!” Bet šiandien visas civilizuotas pasaulis jau atmetė tą vokiečių galybę ir gal ji neužilgo bus sutriuškinta. Šiandien jau žinoma tikra galybė, butent spauda, kuri judina visą pasaulį.

Iki šiol dauguma lietuvių katalikų buvo nesusipratę. Jie rėmė bedievišką spaudą, o tuomi padarė didelę, didelę klaidą. Nors ėjo į bažnyčią ir aukas dėjo, bet viskas buvo veltui, kad nepalaikė tautiškai-katalikiškos spaudos.

Popežius Pius X-tas pasakė: “Veltui jūs statysite bažnyčias, veltui steigsite mokyklas — visi tie jūsų darbai, visos tos jūsų pastangos nueis niekais, jei jūs nesugebėsite vartoti apsigynimui to ginklo, kuriuomi yra gryna, tikra katalikiškoji spauda.”

Supratę spaudos galybę ir reikalingumą jos, turime ją platinti. Žinoma, turime platinti gerą spaudą, kuri teikia protui sveiką maistą, iš kurios žmogus gali apsišviesti ir pasimokyti.

“Tautiečiai, pavestas jums uždavinys, ir šventas ir didis” — sako Maironis. Užtai, brangus jaunime, pildykime stropiai tą uždavinį. Stokime į kovą ginkluoti ne kardu, ne ugnimi, bet gera tautiškai-katalikiška spauda, prieš kurią lužta šaudyklės ir kardai. Tuomet mes lengvai pergalsime savo priešus, kurie stengiasi visokiais budais pakenkti mums ir mūsų tėvynei Lietuvai. Kovokime su tais tautos išsigimėliais, kurie mindo ir spiaudo ant mūsų brangiosios tėvynės Lietuvos, kuri yra atpirkta krauju mūsų pratėvių.

Kiekviena Vyčių kuopa turėtų apsvarstyti ir padaryti plenus, kaip kodaugiausiai pasidarbuot Spaudos Savaitėje, kad išplatinus katalikišką spaudą.

Panemunietis.

LAIKE KVOTIMŲ.

Mokytojas: — Ickuti, kiek bus: du kartu du?

Ickutis: — Penki!

Mokytojas: — Kaip tai penki?

Ickutis: — Niu! Aš žinau, kad keturi, tik maniau, kad ponas mokytojas derės, tai bučiau vieną nuleidęs.

GAL KUR NORS KITUR.

Svečias: — Jau pusvalandis laiko, kaip laukiu pietų. Man taip nepatinka. Aš pripratęs prie geresnio patarnavimo.

Tarnas: — Gal but, tik ne čia, o kur nors kitur.

J. Baltis.

Jaunime, Nerudyk!

Kaip tai yra gaila matant žmogystą dar tebesančią jaunuose metuose, bet jau perstatančią seną ir nugyventą esybę.

Eina vargšas vilkdamas koją už kojos; jo galva nusvirusi ant krutinės; pečiai nudribę; liemuo sulinkęs, tarsi būtų po sunkiausios gyvenimo naštos.

Vis vien, ar tai matytumei jį iš ryto einantį prie darbo, ar grįžtantį namo, visuomet jisai taip atrodo. Matyt, tyras, gaivinantis rytmetinis oras jokios intekmės į jį nepadaro. Nuostabu. Kuomet visi augalai atrodo gyvesniais; gėlės pridengtos sidabrine rasa atrodo kur-kas dailesnėmis; paukščiai čiulba rytmetinę giesmę daug linksmiausiai; įvairūs girios žvėreliai bėgioja, šokinėja, tarsi kas būtų atsitikę nepaprastai linksmiausių jų tarpe.

Rytmetyje visa gamta buna gyvesnė, daug linksmesnė, nes tai buna laikas prisirengimo ir sutikimo užtekančios saulutės — visos gamtos karelienės!

Užtekanti saulė atneša, ir kiekvieną, kuris ją sutinka, apdovanoja nauja energija, naujomis spėkomis, atsispyrimui sekančios dienos sunkenybėms.

Anas žmogutis — tas pats, kuris net turi pretenziją skaityti save gamtos puošėju — išsiskyrė iš to linksmiausio burelio; jam vis vien, rytmetis ar vakaras. Kiek energijos ir sveikatos neteko, tas jau ir žuvo. Jisai neranda ir neieško šaltinių, iš kurių galėtų papildyti padarytą trukumą. Pasirinktas jo šuntakis veda jį kaskart žemyn ir tamsyn. Kiekvienas saulutės užtekėjimas pustumėja jį vienu laiptu žemyn.

Kodel taip yra? Gal tai jam buvo lemta toksai likimas? Gal jam nebegalima pasiekti šaltinio geresnio gyvenimo? Nereikia didelio galvojimo išrišimui šių klausimų, patsai vardas ano žmogučio paaiškina šį dalyką; jo vardas yra Apsileidęs Jaunimas.

Pažiūrėję arčiau, matome, kad ne viskas pas jį taip blogai, kaip kad atrodo. Randasi dar pas jį ir pajėgos ir energijos, bet tik tas viskas apleista, aprudiję; mat, vargšas pakliuvo į netinkamą kelią.

Atliekamą nuo darbo laiką praleidžia prie kazirių, prie jaunimą pudančių draugijų ir pasikalbėjimų; dažniausia taip praleidžia didesnę nakties dalį — poilsio laiką.

Atėjus rytmečiui, prikelia jį švilpinė; vargšas nenori keltis, taip saldus miegas, dar nors porą minučių pasidžiaugs lovos prieglobstyje. Bet štai nekantri dirbtuvės švilpinė paleido visą savo kakarinę jau antru kartu. Tas reiškia, kad jau teliko penkiolika minučių iki darbo laikui.

Bet mūsų vargšas—Apsileidęs Jaunimas—tik ką išsiritęs iš lovos, dar reikia apsiprausti, apsirengti; reikėtų ką nors ir užvalgyti, o laikas bėga, kaip vanduo.

Nėra laiko geram nusiprausimui—apsitrina drėgnu skuduru ir gana. Bėga virtuvėn. Čia, pagriebęs gabalą šaltos mėsos, nurija. “Vienas dantis matė, kitas neregėjo” — anot patarlės. Taip tai prisirengęs eina darban.

Darbas nesiseka, nes, mat, akis dar tik pusiau atmerktos, visas kunas sudribęs, o prie to netinkamai praryti pusryčiai sukelia viduriniuose revoliuciją. Taip vargšas ir kamuoja visą dieną laukdamas švilpinės, kad paliuosuotų jį nuo šios dienos jungo. Eina vargšas namo vos gyvas, rugodamas netikusį savo likimą.

MESK BLOGUS INPROČIUS.

Jaunime, klysti manydamas, kad jau nebeprieinamas geresnis gyvenimas! Apšiūrėk, o pamatysi, kas tave prilaiko tamsybėje! Jei tai būtų netikęs inprotis, mesk jį! Mesk jį tuojau, kitaip jisai tave pargalės. Jei netikusi draugija, šalinkis kuo toliausiai nuo jos. Pasistengk pašalinti visas priežastis, kurios tokiu ar kitu būdu pastotų tau kelę prie geresnio gyvenimo.

Štai žodis praktiško patarimo, kuris pagelbės pamatyti visus savo priešus ir taip-pat pagelbės nuo jų atsikratyti.

Pasistengk iš ryto atsikelti bent vieną valandą ankščiau, negu kad pirma keldavai; tas lengva — tik pasistengk vieną, kitą kartą, o paskum nei pats nepajusi, kaip atsikelsi atėjus tam laikui.

Atsikėles atlik tulus mankštinius: lenkis priešakin ir atgal, į vieną ir į kitą šoną; atsigulk ant grindų ir pašok "varlikę." Pabaigoje atsistok tiesiai prie atviro lango, ištiesk krutinę, per nosį intrauk į plaučius tyro oro. Trauk, kiek tik gali; išleisk orą per burną, išspausk visą orą iš plaučių, kiek tik gali; pakartok tai bent penkius kartus. Pašvesk mankštinimuisi — įvairiems judėjimams — bent penkioliką minučių kas rytas. Po to visko nusi-mazgok gerai veidą šaltu vandeniu; nu-trink krutinę, pečius ir pažastis drėgnu skuduru.

Nuėjęs pusryčiauti, valgyk palengva. Atsimink, kad tie, kurie greitai valgo, savo sveikatai kasa duobę.

Nekuomet negerk kavos, nes kava pa-daro daugiau blėdies, negu gero.

GEROS PASEKMĖS UŽTIKRINTOS.

Taip tai nuo ryto darydamas, pama-tysi, kaip linksmi praleisi dieną. Tas pats darbas išrodys, kaip žaislas.

Bet, kad anksti atsikėlus, tai reikia ir gulti eiti ankščiau. Parėjęs vakare iš darbo, pasistengk liuosą laiką sunaudoti patobulinimui paties savęs. Dalį liuso laiko pašvesk protiškam pasilavinimui—prie gerų knygų arba vakarinėje mokykloje; kitą liuso laiko dalį praleisk fiziniam pasilavinimui.

Vyčiai ir Vytės, lengvai galite pasi-rupinti kokią svetainę, kur galėtumėte pasilavinti įvairių, padorių žaislų.

Labai patarčiau daugiau užsiimti ka-reiviškais mankštinimais. Be abejo, kad atsiras bent vienas jūsų tarpe, kuris su-pranta tuos mankštinius (gimnastiką) ir galės kitiems pagelbėti. Bet šiuo tarpu su mokytojais labai lengva: pasakykite bent kuriam savo mieste valdininkui, kad norite pasilavinti, o jis mielai noru parū-pins gerų mokytojų.

KAREIVIŠKI MANKŠTINIMAI TINKAMIAUSI.

Patartina kareiviški mankštinimai, nes tai yra puikiausi: jie yra taip pritaikyti, kad kiekvienas svarbesnis raumuo pastatomas prie darbo; žmogus išmoksta, kaip reikia gerai vaikščioti, kad būtų sveikatai naudinga ir kad gerai atrodytų, ir tuo pat kartu linksmi praleidžia laiką.

Patekus į kariuomenę buna begalo svarbu, kuomet žmogus žinai nors pamatinius dalykus apie kareiviavimą; kurie žino šiek tiek daugiau, tie greitai ingauna augštesnį laipsnį.

Tad, jaunime, prie darbo! Mesk nuo savęs rudis, o greitai pamatysi, kad jaunimo žodyne nėra tokių žodžių, kaip "toksai buvo jam lemtas likimas." Pamatysi, kad pats gali nukreipti savo likimą ton pusėn, kuri tau patinka!

Pamatysi, kad nieko nėra pasaulyje, kas būtų jaunimui negalimu!

Prašome Atsilyginti.

Federacijos VII-tas Kongresas ir kartu Tautos Išdo Tarybos posėdis — jau čia pat (Philadelphijoje 25, 26 ir 27 rugsėjo 1917 m.); tai-gi prašome visų organizacijų, kaip centralinių, taip ir vietinių, kurios dar neatsiuntė savo mokesnių, kad nebeatidėliodamos atsiųstų. Centralinės organizacijos moka į Federaciją po 1c. nuo nario į metus, gi į Tautos Išdą — po 5 centus. Parapijos aukoja pagal išgalės. Gerbiamųjų kunigų klebonų, kurių parapijos priguli prie Federacijos, prašytume ir už šiuos metus savo auką netrukus pri-siųsti; kurių gi nepriguli — prašytume prirašyti.

Tautos Išdo raštininkas gerb. J. B. Šaliunas, paimtas Suv. Valstijų kariuomenėn ir todėl priverstas yra pasitraukti iš T. Išdo raštininko vietos. Todėl dabar siuntimo pinigų tvarka bus tokia: Federacijai čekį reikia rašyti vardu kun. M. Pankausko, Tautos Išdui čekį rašyti vardu p. B. Vaišnoro. Ir vieną ir kitą čekį reikia siųsti Federacijos sekretoriui J. E. Karosui, 242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Kun. F. Kemėsis,

Tautos Išdo pirmininkas.

BARNYJE.

— Atsiprašau, aš čia nesiduosiu žais-ti mano nosimi!

— Buk ramus, tamsta, kas čia pano-rėtų tokiu menku įstrumentu žaisti.

Lietuvių Kalba.

Dievo Apveizda, tveriant tautas, mūsų protėvius apteikė gausiomis dovanomis. Davė jiems žemę patogią gyventi ir pilną viliojančių gražybių; davė jiems galingą balandžio širdį; davė kiltą dvasią ir didelius gabumus, atsakomus augščiausiai lėksenai.

Vis tai dar nebuvo galas dovanų.

Galima įsivaizdinti, kad Viešpats, tverdamas lietuvį, tarė jam: „Štai, priede viso-ko, duodu tau dovaną, skaisčią, kaip perlas, auksu blizgančią, — tokią, kokią senovės žmonės duodavo dovanomis pasižymėjusiems savo didvyriams. Iš jos tai sudaryk sau kalbą.

Ir susidarė kalba nesudildoma, skaisti ir brangi, kaip auksas. Ištinus amžius priešai kasė ją į žemę, trėmė į svetimus

užkampius, persekiojo, niekino, o jinai paliko sveika, taip graži, kad gal tik senovės hellenų kalba galėtų jai prilygti.

Laikui bėgant atsirado savi žodžio galiunai; jie paėmė ją kaip medžiagą savo kanklių rėmams ir stygoms nulieti, o paskui pradėjo dainą austi. Uždainavo jie apie žilos senovės garbę, senovės kovas, senovės tikyba ir senovės gyvenimą. Balsas skrido po šalį, gaivino ir budino išblėsusią tautos sąmonę. Ejo tas balsas tai sklundžiai, kai vėjalis, kad pikta klausas jo nenujaustų, neužstotų skersai kelio; ėjo kai griaustinis draug su Jaremijo kalba susibėgdamas per kalnus, klonius; tyras, kaip ašara, saldus, kaip meilė...

Lietuviai suprato jiems duotos dovanos brangumą ir jie tą dovaną — vieną seniausių ir turiningiausių, sugebės išvaduoti iš visų pavojų.

..Bočių Gerbėjas.

Amatai ir Kaip Juos Pasiiekti.

Civilizacija kyla pasidėkojant pramonijai. Kiekviena savarankė tauta, norėdama užimti pramonijoje žymesnę vietą, rūpinasi amatų mokyklomis. Nes tik amatų mokyklos prirengia tam tikrus specialistus skirtingoms pramonės šakoms. Ir juo kuri tauta turi daugiau amatų mokyklų, tuo jinai augščiau stovi pramonijoje.

Kadangi amatų mokykla suteikia kiekvienoje skirtingoje šakoje specialias pamatines taisykles, tai tokią mokyklą užbaigęs mokinys vėliau turi platų lauką žengti prie pagerinimų ir išradimų.

Kad parupinus kraštui reikalaujamų amatninkų, pramoningos šalys, kaip Anglija, Vokietija, Francija ir Suvienytos Valstijos, kas metai skiria milijonus dolerių palaikymui amatų mokyklų. Ypač Suv. Valstijos mokslui skiria daugiau pinigų, negu kitos valstybės. Todėl ir pramonija Suv. Valstijose stovi augščiausia.

Mes, lietuviai, gyvendami tokioje pramoningoje šalyje, kaip Suv. Valstijos, turime išnaudoti progą ir išmokti bent kokią amatą. Daugumas po šios baisios karės rengiasi grįžti į Lietuvą. Bet pirm keliausiasiant tėvynėn pagalvokime, ką mes jai suteiksime. Ar grįšime tėvynėn tokiais-pat

bemoksliais, kaip kad išvažiuome, ar parvažiuosime su patyrimu ir mokslu. Butų didelis nusidėjimas prieš tautą, grįžti tėvynėn neparnešant jai nieko naudingo.

Žinoma, kas sugrįš tėvynėn su kapitalu, tas galės pradėti „biznį“ tokioje pramonės šakoje, kokioje jisai turi geriausią patyrimą. Bet tas, kuris pinigų negalės parnešti, tegul parneša brangesnį už pinigus savo mokslą, patyrimą, kuris būtų tėvynei naudingas.

Bent kokią amatą ėionai, Amerikoje, ypač miestuose, išmokti nėra taip sunku, kaip kam gali išrodyti. Didesniuose miestuose yra po kelias dešimtis įvairių amatų mokyklų, kuriose vaikai, užbaigę viešą mokyklą, gali mokintis tinkamo amato. Nekalbant apie augštesniąsias (High Schools) mokyklas, kurios turi tam tikrus specialistus skyrius, pastaraisiais laikais net ir pradinėse mokyklose yra įvedama taip vadinami „Manual training“ (rankų darbo) skyriai. Juose vaikai turi progos prasimokinti įvairios rūšies amatų.

Todėl tėvai tegul kreipia dėmesį į tai. Tegul savo vaikus ragina, kad eidami pradinę mokyklą, prasimokintų rankų

darbo. Kurie turtingesni, gali vaikus leisti į "High School" pasimokinti tam tikro specializavimo. Lietuvai bus reikalingi įvairūs mašinistai, mechanikai, kalviai, stenografai, bugalteriai, inžinieriai, elektrotechnikai ir daugybės kitokių specialistų.

Čia Amerikoje visos minėtos ir nemi-
nėtos šakos lengva išmokti. Žinoma, jau-
niems yra lengviau pasiekti tos profesijos,
nes jie greičiau išmoksta vietinę kalbą.

Dabar pakalbėsime apie atkeliavusius iš Lietuvos. Nors jau trys metai, kaip nau-
jų mažai kas teatkeliauja iš Europos, te-
čiau, be apsirikimo galima sakyti, kad di-
desnė pusė Amerikoje gyvenančių lietu-
vių negali dar tinkamai susikalbėti angliš-
kai. Priežastis tame. Lietuvių kalba labai
skirtinga nuo angliškos. Lietuvis inpratęs
savo kalbos žodžius tarti pilnai atidaręs
burną, o jau angliškai didelę dalį žodžių
reikia tarti per burną ir nosį, balsą iš
duodant iš gomurio (gerklės). Todėl ir
nedvyvai, kad atkeliavusiems lietuviams
yra sunku išmokti angliškai be gero pri-
siklausymo gyvos anglų kalbos.

Tečiau tas kliūtis galima pergalėti.
Reikia atminti, kad kiekviename didesnia-
me Amerikos mieste, kiekvieną žiemą yra
atidaromos vakarinės mokyklos. Vakari-
nių mokyklų yra visokių: pradinių, kur moki-
nama skaityti ir rašyti, baigiant augšto-
siomis (High School), kur galima išmokti
visokių profesijų ir amatų.

Todėl ir lietuvis, trokštąs išmokti
bent ką, pramokęs angliškai vakarinėse
mokyklose, gali eiti į High School moky-
ties mėgiamo amato. Tose vakarinėse
amatų mokyklose mokinama, kaip dirbti
įvairiausiomis mašinomis, medžio ir gele-
žies skyriuose. Galima ten mokyties ste-
nografijos, knygvedystės, elektrotechnikos
ir kitokių dalykų.

Čia svarbu ir tą priminti, kad visos
viršminėtos profesijos ir amatai galima
mokyties visai už dyką, vien tik knygas
reikia pirkti.

Na, ar reikia geresnės progos page-
rinti savo buvį, padaryti sau šviesesnę
ateitį ir pasitarnauti reikale savo tautai.
Tik reikia noro ir pasišventimo. Supranta-
ma, norint išmokti, reikia apleisti saliu-
nus, iš dalies balius ir teatrus.

Šalip vakari-
nių viešųjų mokyklų,
kiekviename mieste yra daugybė ir pri-

vatinių vakarais atdarų mokyklų. Tik, ži-
noma, čia jau reikia mokėti už mokslą.
Tečiau, norint mokyties, galima ištesėti.
Ypač yra paranku tas, kad dienomis gali-
ma dirbti, o vakare mokyties. Dabar, va-
sarai baigianties, o užsto-
jant rudeniui, atsidarinės vakarinės mokyklos. Vat, tai
Vyčiai ir Vytės, čia nepraleiskite progos,
bet kas tik galite ir turite nuo darbo at-
liekamo laiko, eikite į vakarines mokyk-
las. Tenai-gi pasirinkite tokią mokslo ar
amato šaką, kokia jums patiks.

Šiuo žvilgsniu, paskatinimu lietuvių
prie mokslo ir amatų, daug galėtų pasi-
darbuoti mūsų šviesunija, ypač kunigai,
primindami iš ambonų ir per prakalbas
apie reikalingumą mokslo, kur ir kada jo
imties.

Kalbant apie amatus, negalima pra-
leisti pro šalį vieno dalyko. Yra mūsų tarpe
žmonių be jokio elementario mokslo,
t. y. nemokančių net lietuviško skaitymo
nei rašto. Tai labai reikalinga, kad Vyčių
kuopos, kurios tik gali, žiemos metu įstei-
gtų vakarines mokyklas. Tose mokyklose
turėtų būti mokymas skaitymo ir rašto,
taip-pat pamokos aritmetikos, lietuvių
gramatikos ir istorijos. Pastarosios pamo-
kos labai reikalingos didžiūmai, nes labai
mažas skaičius lietuvių moka taisykliškai
rašyti, o dar mažiau aritmetiką supranta.

Ant galo noriu patėmyti, kad pas-
mus, Vyčius, yra inėję paprotin po kiek-
vieno susirinkimo pagaudyti "trečią,"
pažaisti aguonėlę ir t.t. Žinoma, tas gerai
po rimto, naudingo susirinkimo, bet visą
susirinkimo svarbą vien į pasilinksminimą
dėti, būtų per tuščias laiko leidimas.

Kuopos būtinai turi įvesti ką nors
mokinančio, naudingo ne vienai valandai,
bet visam amžiui. Atsiminkime, kad, gy-
vename labai svarbiame momente. Visos
tautos stengiasi augščiau pakilti. Reikia
ir mums siekties mokslo ir apšvietos.

Tik per mokslą ir apšvietą Lietuva
praves sau taką ir geresnę ateitį!

V. S—s.

Pabėgėliai lietuviai moksleiviai, Voroneže, Rusijoje.

PAMASTYK.

Ar atmeni, broliužėli,
Kada augai pas tėvelį?
Sename krašte,
Mažame name.
Nors ir anksti teko kelti,
Bet nereikė sunkiai vargti —
Dirbome visi,
Ramūs ir linksmi.
Tenai dainos, it gitaras,
Garsiai skamba, virpa oras.
Tarp augštų kalnų,
Žaliųjų lankų.
Tenai paukščiai linksmi čiułba,
Strazdai čerška, kregždės ulba —

Kiekvienam sodne,
Ten, mūsų krašte.
Tenai saulė, it močiutė,
Šiltas vėjas švelniai pučia —
Linksmi ten visi
Seni ir jauni.
Tenai rutų daug žaliuoja,
Lietuvaitės jas nešioja —
Ant gelsvų kasų
Dailiai supintų.
Brangūs broliai, nepamirškite,
Karštai dirbę nenuilskite —
Delei Lietuvos,
Dirvyrių tautos
Mokinsys A. B.

Matas.

: : : LIETUVIŲ DAINOS IR JŲ YPATYBĖS. : : :

(Ir eina tos dainos per Lietuvą mūsų,
Kaip Nemuno aukso vilnis!
Joms atliepia balsas nuo Kuršo ir Prusų!
Jų klausos nutilus naktis! *Maironis*).

Kas augo Lietuvoje arba gyveno toje šalyje ilgesnį ar trumpesnį laiką, turėjo progos susipažinti su lietuvių populiariausiomis dainomis — dainomis.

Dainos Lietuvoje skamba nuolat ir visur. Kaip tik išaušta gražusis pavasaris, prasideda laukų darbai, lietuviai, išeidami iš sviesių, patogių, ar surukusių bei tamsių gričių, išsiveda ir dainą. Tečiau galinčiausia dainų melodijų banga susipina viduvasaryje — laike šienapiūtės ir rugepiūtės. Daina tuomet skamba nuo ankstyvo ryto ligi vėlumų nakties. Dažnai gražią, tylią vasaros naktį, einant gultų, miela gėrėties gamtos puikumui, uksmui, kurį sudaro įvairūs gyvunai-gyvunėliai, bet kur-kas stipriau užgauna, paglosto sielą dainos melodija, atlėkusi iš kaž-kur, iš toli, nuo pamiškio, iš kito sodžiaus! Įsiklausyk! Viena daina nuskamba plačiais atvėjais, kita balsų kaskadomis skriozdama orą, tai lyg krinta žemyn, tai kyla augštin. Be gaidų jinais pradėta, be jų ir užbaigta, bet kokia žavėtina! Tarsi giružė ošia, skleidžia kaž-kokią paslaptinę pajėgą giliai siekiančią prie jausmų... Atėjus rudeniu ir šaltai žiemai, laukuose daina nutilsta ir numalšta. Slepiasi vėl po šiaudiniu stogu vis arti prie lietuvių sielos. Kelia lietuvis vestuves, krikštynas, ar šiaip parengia kokią pramogą — daina svarbiausias motoris linksmybės ir vienišimo harmonijon širdžių.

Kas yra ta lietuvių daina ir iš kur jos žavėjanti pajėga? Daina yra tai senovės liekana, kuri užveria savyje lietuvių praeitį su jos nuotikiais. Dainoje išsireiškia vidujinis ir paviršutinis lietuvių gyvenimas. Lipstydami mūsų bočiai dainą, supynė savo širdis, jausmus ir sielą. Žodžiu sakant, daina — tai tas skaistusias veidrodis, kuriame atsispindi Lietuva, jos žila senovė, jos žmonės ir pastarųjų fizinis bei dvasinis gyvenimas; daina — tai stebuklingas vaizdas, kuriame tarsi rėmuose matosi įsiglaudęs lietuvis, koks jis

buvo visomis dvasios paslaptėmis, troškimais, pažangos kelionėje pirm šimtmečių ir kokių, bekovodamas su gyvenimo aplinkybėmis, ištvėrė ligšiol. Daina mums parodys, kad lietuvis ilgus amžius viduje išsilaikė vienodos, tai yra: ramus, paslaptingas. Žiauriausios audros, sunkiausios aplinkybės keitusios, verčiusios Lietuvos gyvenimą neįstengė lietuvių išstumti iš nustovėto tarpo. Lietuvis pajėgas ėmė iš apsupusios jį gamtos, kuri taip pat vienoda, pilkutė.

Pr. Vaičaitis, gyviausia jau pritrūskintos lietuvių tautos siela, matydamas, kokią rolę daina turi lietuvių gyvenime, neturint nei socialės, nei ekonominės liuositybės, kitus ragino dainuoti ir pats dainavo. Siūzdamas dainą į savo krašto įvargintus, skriaudžiamus žmones, jungė jai tokį obalsį:

“Vai lėkite dainos iš vargo nupintos,
Iš kaimo į kaimą pas jaunos, senus,
Paguoskite širdis, nelaimių sutrintas,
Nušluostykite ašaras, pakelkite jausmus.”

* * *

Kad geriau suprasti dainos vertę, pažiūrėkime į jos istoriją, panagrinėkime jos intalpą, prasmę ir formą.

Daina — originalis lietuvių žodis. Reta tauta gali pasidžiaugti tokiu tinkamu žodžiu apsklembimui dainos. Sakysime, rusai, — jie ir dainą ir giesmę vadina tuo pačiu žodžiu (piesnia, svetaja piesnia).

Kaip augščiau priminta, daina — senovės liekana. Ištiesų: jinais taip sena, kaip ir pati tauta. Daug mūsų tautos praeities liekanų nudilo, išnyko, o daina paliko visame savo pilnume. Dalis senovės liekanų — praeities liudininkų, delei nerupestingo globojimo mūsų bočių, pavirto į dulkes, o kitą dalį nudėjo priešai, mus globojusieji kaimynai. Ir taip, mūsų tautos praeitis pradeda aiškėti iš laiko miglų tik tryliktame šimtmečiuje, kuomet lietuvių valstybė, išplėtus savo galybę, ne tik įstengė apsiginti nuo priešų, bet savo žygiais darydavo didelę intaką į valstybių santykius. Kokia lietuvių gilesnė praeitis

— nėra kitų žymių be dainos. Kada lietuviai apleido Indijos lygumas, kokiais keliais atsikraustė Europon, kokį gyvenimo būdą vedė Trakijoje ir kokios aplinkybės privertė atsiplauti į Baltijos šalį ir pasislėpus tarpe neapribotų miškų platybių išplėtoti savo valstybę — istoriškų faktų nebeliko. Tiesa, ir dainos pėdsako nenurodo, kaip lietuviai atsikraustė dabartinėn savo tėvynėn. Iš dainų šiek-tiek galima spręsti apie lietuvių gyvenimą Trakijoje, arba dabartiniu laiku vadinamoj Vengrijoj. Dainos parodo, kad ta šalis senovėje buvo gausi auksu, nes lietuviai dažnai juomi pasipuošdavę. Daina išveda į šviesą tų laikų lietuvaiteį jau susipažinusią su daina ir tebedainuojančią: “Siuntė mane motinėlė į Dunojų vandenėlio.”

Dainos, nors silpnai, nušviečia ir tikybinį senovės lietuvių kultą. Perkunas buvęs vyriausias lietuvių dievaitis ir jo valdžioje bei globoje buvę kiti — silpnėni dievai. Ramioje lietuvių dvasioje tikyba išseno buvo giliai prigijusi. Kiekviena šeimyna šventai godojo savo dievus ir saugojosi, kad neužsitraukti jų rustybės. Matome, kad lietuviai iš senovės buvo rami tauta, neužpuldinėjanti savo kaimynų. Užtad nenuostabu, kad į prakilnias mūsų bočių sielas giliai įsėdo karių intekmė, kas puikiausia atsivaizdina dainose, pasakose ir padavimuose. Nors nemėgo mūsų bočiai svetimo kraujo, tečiau, priešų užkliudyti, skaudžiai atsimokėdavo. Visų-pirma lietuviams prisiėjo susikirsti su karingomis skandinavų tautomis; vienuoliktame ir dvyliktame šimtmečiuose jau susikirsta su vengrais, bet nuožmiausios ir kruviniausios karės lietuviams prisiėjo vesti su kryžiuočiais. Su pastaraisiais kariauta per kelis šimtmečius. Šitas karinis perijodas ir skaisčiausiai atsipiešia už visus kitus. Liudnomis spalvomis jis papuoštas, nes karė tik vargus ir širdperšą suteikdavo lietuvių šeimynoms, bei visai visuomenei.

Antai, sunus, paskirtas karėn su priešais, susisieloja ir gailisi ne tiek savo gyvasties ir jaunų dienelių, kiek kitų šeimynos narių. Senasis tėvelis, tai karvelis tokio jaunikaiečio omenėje:

Ar išgirdau, aš išgirdau
Karvelio balselį.

O tai ne karvelio,
O tai ne mėlynojo

Tik tai senas tėvuželis
Budin savo sunelius.

“Kelki, mano suneli,
Kelki, visų-vyriausias,
Pabalnok bėrą žirgelį
Su tyminiu balneliu.”

Ne vien jaunikaitis, pasirengęs išjoti į karužę, liudi, kad prisieina apleisti gimtinės namelius ir mieliausius asmenis. Su juomi nuliūsta ir kiti šeimynos nariai. Sielojasi motina, tėvas, sesutė ir mergelė. Sesutės liudėsi ir laukimą pargrįžtant brolelio iš karužės daina taip piešia:

Nepusk, nepusk, vėjeli,
Negausk girioj, medeli!
O dar aš lauksiu
Savo brolelio
Iš krygužės parjojant.

Neparjoja brolytis,
Neparjoja raitelis:
Parbėg' žirgelis,
Brolio juodbėrėlis,
Kardelis prie šalelės.
Eičiau, klausčiau žirgelį,
Klausčiau savo juodbėrėlį:
— Ei, žirg-žirgeli,
Brolio juodbėrėli,
Kur palikai brolelį!

Žirgelis atjaučia sesutės susirupinimą brolio likimu, bet vis-vien pasako:

— Kad galėčiau kalbėti,
Tau mielai pasakyčiau:
Tavo brolelis krygužėj kirstas,
Juodam purvyne sumintas.

Mergelė taip pat laukia mielojo berneelio sugrįžtant iš karužės, o nesulaukdama galų-gale pasirįžta pati atieškoti ir leidžiasi kelionėn laivu per jures-marias:

Po mano tėvo
Stiklo langelio
Alyvužės žaliavo.
Po alyvuželio,
Po šimtšakelio
Sėdi jauna mergelė.

O ta mergelė,
Ta siratėlė
Su vėjužiu kalbėjo:

“Pusk, vėjeli,
Pusk, šiaurunėli,
Parpusk juodą laivelį.

Jeį gamta išklausys jos prašymo, jį
nai rengsis į žygį:

O kad parpusi
Juodą laivelį,
Statysiu lendrės mastelį.
O kad įstatysiu
Lendrės mastelį
Tiesva šilkų žėglelį.
O kad užtiesva
Šilkų žėglelį,
Bėgsiva jurėms-marelėms.
Tai mudu bėgsiva
Jurėmis marelėms
Porą šimtų mylelių.
“O kur aš rasiu
Savo bernelį
Krygužėj bekrygaujant.
Apsistoki, laivelį,
Prie augštojo kalnelio,
Kur yr' didi krygelė.”

Bet, vietoje vilties ir tikslo, rado šird-
gėlą:

O aš neradau
Savo bernelio
Krygužėj bekariaujant.
Mano bernelis —
Krygužėj kirstas,
Augštam kalnelyj
Purvyne sumintas.
Kur kraujas bėgo,
Rožės žydėjo,
Kur kuns gulėjo
Dvarą pakuriau*).

Užėję priešai nuteriodavo kraštą, su-
ardydamo ramų šeimynų gyvenimą ir pa-
likdavo vien ašaras ir vargą. Liudėsis ir
nusiminimas apimdavo senus ir jaunus.
Liudėjo ir sugelta širdimi skundėsi jau-
noji mergelė, dirstelėjusi į iškoneveiktą
rutų darželį, kurį rupestingai dabojo.
Daina jos liudėsi delei rutų darželio taip
išreiškia:

Dainuok, sesyte,
Ko nedainuoji?
Ko rymai ant rankelių?
Rankelės užrymos.
— Kur aš dainuosiu.
Kur linksma busiu.
Yra darže iškada,
Darželyj iškadužė!

*) Senovėje pas lietuvius, kaip ir pas ki-
tas tautas, buvo paprotys deginimas lavonų.
Dvarą pakuriau — reiškia laužą, sudeginimui
lavono.

Rutos numintos,
Rožės nuskintos,
Lelijos išlakštytos,
Rasužė nubraukta!
— Ar šiaurys putė?
Ar upė aptvino?
Ar perkunas griovė?
Ar žaibas mušė?
— Ne šiaurys putė,
Ne upė tvino,
Perkun's negriaudam's
Su žaibais nemušė, —
Barzdoti vyrai,
Vyrai iš jurų,
Prie krašto laidant,
Į daržą kopant,
Rasas numynė,
Rožes nuskynė,
Lelijas išlakštė,
Rasužę nubraukė.

Matome, kad lietuvių dainose tik nu-
siskundžiama prieš nuožmumą ir kraują.
Lietuviai, numylėję liuosybę, neplėsdavo
jos ir kitiems. Kitokia dvasia buvo perim-
tos senovėje kitos tautos. Iš skandinavų
sagų, vokiečių ir kitų tautų pasakų mato-
me pastarųjų didį linkimą grobti, skriausti
ir lieti kraują. Visi jų pėdsakai pasriuvę
krauju, kiekvieną žygį lydi žudymo įran-
kių balsai. Bet iš to nėra išvados, kad lie-
tuviai buvo bailiais, o kaimynai žymėjo-
si narsumu, didvyriškumu. Priešingai, is-
torija liudija, kad senovės lietuviai savo
vyriškumu ir narsumu viršydavo visus sa-
vo priešus-kaimynus.

Padarę trumpą peržvalgą karinių
dainų, kuriose išsireiškia vien nerami, su-
jaudinta lietuvių dvasia, pereikime prie
šeimyninių dainų. Ši rūšis lietuvių dainų
įvairiausia ir svarbiausia, nes jinai va-
zdžiausia atpiešia santykius ir meilę tarpe
šeimynos narių ir duoda pažinti jų prakil-
numą. Šioje rūšyje intilpsta šviesūs, pilni
gyvo upo ir ramaus liudėsio bei ašarų
ruožai. Ten jaunuoliai burkuoja apie mei-
lę ir sudarymą šeimyninio gyvenimo; ber-
nelis, bemitrindamas bėrąjį žirgelį, joja
pas mergelę; ten mergelė, apravėdama gė-
lių darželį, saldžią dainelę niuniuoja, ar-
ba, berymodama prie kviečių tvorelės, lau-
kia atjojant mylimo bernelio; ten senasis
tėvelis davinėja patarimus savo sunui, įsa-
kydamas mylėti bėrąjį žirgą ir jį prižiū-
rėti; ten sena motušė mokina dukrelę šei-

mininkės pareigų, iskiepina nekaltybės dorybes ir įsako jas gerbti labiau už viską. Toliau įsipina liudnieji ruožai: ten verkia bernelis jaunas palikęs be tėvelio; dažnai jis, gyvenimo sunkumų nuvargintas, pritvinsta gaileščio ir susigraudinimo — glaudžiasi ir apkabinėja senąjį ažuolą geizdamas jį paskaityti už savąjį tėvelį; ten, sukniubus ant motinos kelių, rankas bučiuodama, guodžiasi ir skundžiasi nuotaka nukentėjus karčių smugių nuo šelmio bernelio arba nuskriausta piktos anytos; ten jauna dukrelė, lyg lėdrė besilankstydama, glamonėja motinos kapą ir maldauja paguodos žodelių bei pamokinių.

Lietuvių šeimyninėse dainose plačiausia apdainuojama meilė tarp bernelio ir mergelės. Tas amžiaus tarpas, kada atsiranda palinkimas tvirti šeimyninį gyvenimą, yra visų-galingiausias, užtat dažniausia tinka siužetu dainoms. Palinkimą vienos lyties asmens prie kitos daina taip išreiškia:

Akmuo be kraujo,
Vanduo be sparno
Papartis be žiedelio,
Taip ir aš jaunas
Jaunas bernelis
Be jaunosios mergelės.
Taip ir aš jauna
Jauna mergelė
Be jaunojo bernelio.

Nuoširdžiai įsimylėjusios mergelės meilę link bernelio tautinė daina tokia parodo:

Katrą norėjau,
Širdy turėjau,
Kasdienužę minėjau.
Mačiau išjojant,
Mačiau parjojant,
Mačiau žirgą balnojant.
Ir bernelio galinga meilė:
O aš bevelyčiau
Augštus kalnus kasti,
Ne kaip savo mielą
Mylėjęs pamesti.

Įsimylėjęs bernelis pasirengęs net mirti, jeigu merginos tėvai atsakytų išleisti už jo dukrelę:

Jei neleisi
Tos dukrelės,
Aš numirsiu
Šią dienele.

Lietuvio bernelio meilė pastovi ir tvirta. Apsirinkęs sau mergele, laukia jos užaugant ir pribrežtant.

Ei augo, augo
Kieme mergelė,
Kaip Nemune nendrelė,
Plaukai geltoni,
Veidai raudoni,
Liemenužis patogus.
Kad aš negausiu
Tos nerimosios
Lauksiu išaugančios.

Bernelio ir mergelės meilė yra ne tik tvirta, galinga, bet prakilni ir tyra. Kaip jiedu nori ir stengiasi viens antram daryti gera, prašalinti nuo tako visas kliūtis, kurios nekartą nuskriaudžia vieną ar kitą. Kai vienam skauda, skauda ir antram.

Mergelė savo laimę arčiausia riša su rutele ir skaito ją savo skaistybės simboliu. Nei vienoje šalyje rutelė bei darželis neturi tokios pagarbos, kiek pas lietuvaitę. Taip pamylėjęs ir susirišęs su rutele lietuvaitė su jaja ir savo likimą taiko:

O ko pavytot, žalios rutelės,
Darželyj žaliuodamos?
Ar nuo seselės, tos brangvardėlės
Ar nuo rytų raselių?
Ar nuo seselės, tos brangvardėlės
Graudžiųjų ašarėlių?
Nei nuo šiaurių vėjelių,
Nei nuo rytų raselių,
Tik nuo seselės, tos brangvardėlės
Graudžiųjų ašarėlių.

Į svetimtaučius lietuvaitė pasididžiudama taip giriasi:

Pas mus rutos Ir seselės
Garbinuotos Vainikuotos.

Kaip labai gerbia ir saugo mergelė rutelę ir vainikėlį iš jų išpintą, parodo šie žodžiai:

O, kad neuštų Kad aš galėčiau
Nei toki diena, Nustot vainikėlio.

Kad čia išreikšta tyra tiesa, pamatysime iš žemiau paduotų žodžių, kurie išreiškia gailestį mergelės, nustojusios vainikėlio:

Stovi pušelė Krinta raselė
Stovi ir aglėlė, — Krinta ir miglėlė,
Stovi mano mergu- Krinta ir mano mer-
 [žėlė; [gužėlės
Rankeles nuleidus. Gailios ašarėlės.

Tokia nelaiminga dar labiau nuliūsta
ir susikremta pasižiūrėjus į savo drauges:

Kitų mergelių —	Kitų mergelių
Vis ant galvelės,	Vis ant galvelės,
O mano vainikėlis	O mano ant rankelių
Rudyja purvynėlyj.	Visu balsu šaukia!

Darytų viską, kad tik galėtų atgriebti
pražudytą vainikėlį:

Eičiau kalnais pakalnėlėmis,
Jieškodamas vainikėlio.

Tečiau veltui:

Žvengia žirgelis	Atžvengs žirgelis
Abrakėlio,	Abrakėlį,
Verkia mergelė	N'atverks mergelė
Vainikėlio.	Vainikėlio.

Šiaip numylėjus rutą ir surišus su ja
savo gyvenimą mergelė labai gailisi
skirtis. Užtad, kada pasirengia tekėti, ly-
gina savo likimą prie nuskintos rutelės:

Žaliuoj darže žalios rutos,
Niekad neskinamos,
Ir paskintos graitai vysta,
Rankelėj laikomos.

Kol mergužė netekėjus —
Graži ir patogi;
Kai prilygo bernužėlį
Jau yra netoki.

Lig ašarų susigraudina lietuvaite, ka-
da po šliubui paskutinį kartą eina atsi-
sveikinti ruteles:

Verkia seselė	O, ar tu verki,
Rutelių darželyj,	O, ar tu neverki,
Žaliąsias ruteles	Jau mes tave vešim
Apsikabindama.	Į svečių šalelę.

Mergelė, jauna ištekėjusi, o patyrusi
naujose gyvenimo apystovose vargų bei
nemalonumų, nuvysta, nudžiūsta ir vėl
taiko savo likimą prie rutelės:

Nuskynei rutelę	Pražysi, rutele.
Nežydusią,	Kvietkelėje,
Išleidai dukrelę	Užaugsi, dukrelė,
Neužaugusią.	Martelėse.

Nežydo rutelė
Kvietkelėje,
Neaugo dukrelė
Martelėse.

Verkia tada jaunoji rutelių ir jaunų
dienelių:

... gaila rutelių	Ant galvelės nedre-
	[bės,
Ir jaunųjų dienelių,	Ant galvelės nedre-
	[bės
Kurios daugiau ne-	Aukso rasa nekve-
[žydės,	[pės.
	(Bus daugiau).

MITULIS.

Pasiuntė kartą Dievas ant žemės
aniolą, ant jos niekad nebuvusį. Žiūrėjo į
ją iš augšto, iš kur jo ausį pasiekdavo
skundai ir dejonės. Indomavo tad iš arti
tą ašarų pakalnę pamatyti. Dievas sutiko,
ir leido aniolui pažinti žemę.

Aniolas, žmogaus prigimtį priėmęs,
nusileido ant žalio slėnio, apjuosto miš-
kais, per kurį srioveno upelis. Buvo gy-
viausias pavasaris. Medžiuose čiulbėjo
paukščiai, žolynai skleidėsi, oras buvo
švelnutis, malonus. Labai jam žemė pati-
ko. Nusišypsojo jai ir tarė į save: Žmonės,
tur but, labai sugedę, jei tokio rojaus gy-
venimu skundžiasi.

Miško priekampyje užėjo menkutę
grintelę. Gyveno ten žmogus, vadinamas
Mituliu. Buvo tai menka žmogysta. Par-
nešęs vandens, sėdėjo ant tako, drožė
skiedras, kad butų kuo ugnį kurti ir val-
gį gaminti. Prastai apsilvėjęs, juoda skry-
bėlė, plaukai susivėję, rankos suskre-
tę. Dirbdamas nuolat vis stenėjo ir dejavo.

Prisiartino prie jo aniolas ir tarė: Te-
gul bus pagarbintas Jėzus Kristus!

— Ant amžių — atsakė Mitulis.

— Na, ir kas girdėti? užklausė anio-
las — kaip visa laukuose ir namteje?

— O! indomaujate? — atsakė Mitulis
— vargas ir po visam. Skurdas vis di-
dinas, kas metai vis sunkiau duoną pel-

nyti, prakaitas prausia veidą, valandėlės atsilsio žmogus neturi. O čia kruva vaikų, ant mano pečių namai, ukė, taip kad nei kvapo atgauti nėra kada.

— Nejau-gi visa taip įsikartę? — teiravosi aniolas.

— Be galo!—atsiliepė Mitulis. — Gero nieko nėra, blogumai seka nuo ryto ligi vakaro. Visų blogiausia, tai tas nuolatinis darbas.

— Sekmadieniais juk ilsitės. — tarė aniolas.

— Ką kalbate? — atsiliepė Mitulis.— Reikia žmonai malkas nešti, vandens priuošti, ugnį pusti, valgį rengti, gyvulėlius pašerti ir pagirdyti. O! Ir kas čia viską išskaitliuos!

— Bet metų bėgyje juk turite savaitės ir mėnesius, kuriuose galite atsilsėti.

Mitulis juoktis pradėjo.

— Iš kur-gi Viešpats jus numetė? Gal nepažįstate mūsų gyvenimo ir tvarkos. Kuomet čia atsilsis yra galimas. Žiemą kuliama, vėtoma, supilstoma. Sušali žmogus, o atsilsėti? Kur čia. Vos tik vieversėliai aplankė, judėk į laukus su arklų ir akėčiomis; reikia sėti, kad kruša turėtų ką blokšti. Pasibaigė sėja, prasideda piutis; dar šienas mirksta kugyje, putpelė jau šaukia: rink pelus! Vos surinksi avižas, o čia jau galvotrukčiais skubėk, kad ant Baltramiejaus bent pirmuosius žieminius pasėtumei.

Ir atsiduso Mitulis išsikalbėjęs; liežuvis ėjo kaip įsisukęs vindelis, kuris, nors vietą prieina, bet dar kartą apsisuka.

— Jau kad sunku, tai sunku šiame pasaulyje. Nėra atsilsio. O nežinia, ar aname pasaulyje bus kiek geriau, nes ten, kaip nukalba, su aniolais reiks per dienas ir naktis giedoti, o tai taip-pat darbas.

— Ar-gi taip jau įsikarto tau tas darbas? — užklausė aniolas.

Labai — atsakė Mitulis — nes nuo pat užgimimo atsilsio neturėjau.

Aniolas, ką tai pamastęs, tarė jam:

— Mielas žmogau, man gaila taves. Žinai ką? Štai duosiu tau maišą aukso, bet tik su tą sąlyga, kad savo gyvenimą padarytumei ramiau ir nieko, visiškai nieko, nedirbtumei.

Mitulis ant kelių puolė, bučiavo kojas, išgelbėtojum vadino, o kai norėjo dar stipriau padėkoti, aniolas atšoko ir pabė-

go. Pakartojo tik, kad jam nieko, o nieko dabar negalima dirbti.

— Kas ten apie darbą rupinsis, kada galima sėdint už pečiaus valgyti duoną ir mėsą — atsakė Mitulis ir iš džiaugsmo net skrybėlę nusviedė šalin.

Ir nuėjo aniolas toliau. Tuo tarpu Mitulis ponu pastojo ir pradėjo labai trokštu gyvenimu gyventi, Viešpačiui dėkodamas. Turėjo jau bernų ir tarnų, prižiūrėtojų ir visa, ko troško — už pečiaus susitalpino, kumpį ir duoną valgė alumi užsigerdamas. Puikiai ėjosi. Labai iš karto patiko jam toks gyvenimas. Atėjo žiema, privežė malkų, šildė pečių, o Mitulis nuo vieno ant kito šono vartydamasis Viešpatį garbino.

Bet kaž kaip po trumpo laiko užpuolė žiovulys. Žiovauja, žiovauja, net pažandėse traška, poška. Žiobtels, net kryželis ištryška akyse, o vis nepereina. Mąsto — atsikelsiu. Nuslinko prie lango, ant suolo sėdėdamas, žiuri į klemą, snaudžia. Nuobodu.

Jau artinosi ir antras pavasaris. Ant kiemo žvirbliai buriais skraidė, tai sutupdami ant žemės, tai į lizdus lindo; vieversiai čiulbėjo, kregždės dumblą snapuose nešė, lankose gandrai klegeno; kas tik gyvas — judėjo, ruošėsi, dirbo ir linksmi dainavo. Mitulis žiovavo.

— Ačiū, Viešpatie, — mąstė — už tai, kad nereikia nieko dirbti, tai bent už visus laikus atsilsėsiu.

Ir vėl žiovavo, nuobodu jam buvo.

Išėjo į lauką, atsisėdo palangėje. Čia pat bernai ir mergos sukosi, sunkenybes nešdami, gyvulius varinėdami, su arklais išeidami, su akėčiomis grįždami. Mitulis sėdi rankas sudėjęs, pirštus aplink sukina ir žiovauja.

— Gerai man — pats į save kalba.

Vakare nuėjo už pečiaus. Bet kai visą dieną snaudė, miegoti negalėjo. Raitėsi ir taisėsi, miegas neatėjo, atgulėjo taip lig ryto.

— Duokite valgyti!

— Atnešė didelį indą kukulių. Sėdo prie valgio, bet apetito nebuvo. Išrodė, kad prisvilinta, ar nedasudyta. Druskos barstė, taukų dėjo, neina į gerklę ir gana. Prie alaus griebėsi. Alus išrodė rugštus, vanduo be skonio. Apšaukė žmoną, teko visiems po truputį. Ant suolo atsisėdo, musės nusivaikė ir vėl snaudė.

Diena išrode ilga, nepergyvenama; naktis atėjo — nepermiegama. Žiovilys jau nuolat vargina. Upas visiškai suiro. Stenėti pradėjo, nežinodamas nuo ko. Į laukus išėjo, kojas apsidraskė, ant tarnų inpyko ir sugrižo piktas. Visą dieną vargo, visą naktį vėl stenėjo.

Ir mąsto: —

— Kas čia yra? Viso-ko yra, ko tik siela geidžia, bet prie nieko noro nėra.

Bet, atsiminęs, kaip seniau sunkiai dirbdavo, susiramino tuomi, kad dabar nieko nedirba ir užsnudo. Miegant sapno šmėklos kankino: išbudo su kietu galvos skaudėjimu ir toks piktas, nei nesiartink.

Kas čia daryti? Jau atsirado noro kuomi nors užsiimti, nors malkų praskelti, bet gėdinosi, be to, juk žodį davė. O žodį išlaikyti reikia. Pats save gerokai išbaręs, sėdėjo palangėje ir riešutus krimto. Kai-kurie buvo skylėti. Vėl skundėsi, kaip jis yra nelaimingas, spiaudė ir biau-riai keikėsi.

Ligi rudens gyvenimas pasidarė nepakenčiamas. Dirbdamas buvo sveikas ir apvalas, o dabar suliesėjo, sumenkėjo, išseko ir vos-vos išsilaikė ant kojų. Ant galo priėjo prie to, kad buvusio gyvenimo pasigailėjo.

— Kvailas buvau — išmėtinėjo pats sau.

Tokioj įsikankinimo valandoj, pamatė tą, kuris auksu jį apdovanojo.

— Tegul bus pagarbintas!

— Ant amžių.

— Kas girdėti, teismus Mituli? Laimingas esi, turėdamas viso, ko tik norėjai?

Pasikasė vargšas pakaušį. Neišdrįso prisipažinti, kaip jaučiasi.

— Žinoma, iš tamtos malonės esu laimingas, — tarė, nenoromis atsidusdamas, — bet kas nors su manimi yra.

— Kas tokio? užklausė aniolas.

— Vat, tarpais norisi dirbti, nes nuobodis krenta.

— Esi juk ponas ir dirbti nereikia, — atsiliepė aniolas, — norėjai ponystės ir atilsio: turi jį.

Mitulį nuobodulys ir bemiegė taip buvo įvarginę, kad ilgiau nemąstęs, nulinko po aniolo kojomis.

— Gražink mano senąjį gyvenimą. Jau šiandien nieks man nesimėgia, nesi-miega, džiūstu ir nykstu. Kas man iš tur-

tų, jei ir jie laimės neduoda... Trokštu vargo, kurį pirma turėjau.

Pasigailėjo aniolas ir atsistojo prieš jį apdengtas šviesa.

... — Žmogau! — tarė — lai buna taip, kaip nori. Žinok tą, kad ant žemės pilnos laimės niekur nėra. Viešpats davė darbą žmogui, kad jo gyvenimą pilnesniu, įvairresniu padaryti. — Melskis ir dirbk!

Vertė Lašas.

Naudinga Jaunimui.

Rodos, jaunimui apeina interesuoties pasaulio bėgiu ir kas jame dedasi. Tai-gi tuo atžvilgiu ir kalbu į jaunimą.

Štai įrankis pažinimui pasaulio. Tai tarptautinė Esperanto kalba, kuri jau veik visuose pasaulio kraštuose gyvuoja. Bet tarp lietuvių dar mažai žinoma. Jau išėjo lietuvių kalboj veikalėlis verstas iš esperantiškos kalbos. Knygelė užvardinta: "Belaisvio Balsas." Sulietuvino Adrisantas. Knygelėj patalpinta vieno esperantisto, buvusio rusų nelaisvėje, laiškas, kuriame paduota labai įspudingų dalykų, kas yra karės laukuose. Daug ten taip-pat ir apie lietuvius rašo. Be to, svyruoliams katalikų tikėjime, toji knygelė bus atgaviniu. O kita, kiekvienas dažinos apie Esperanto kalbą ir ką ji reiškia.

Mokant esperantų kalbą, yra progos susipažinti su pasaulio indomiausiomis mintimis ir nuotikiais. Minėtų knygelių galima gauti pas J. Vaitkų, 19 Hanover str., Worcester, Mass. Kaina 15c.

J. K. Miliauskas.

KOVOS LAUKUOSE.

Kunigaikštis — sosto inpedinis: — Ar matosi kur priešas?

Adjutantas: — Ne, jūsų didenybe!

Kun. — sosto inpedinis: — Tokiame atvejuje tamsta užvesk ataką.

Septintojo L. V. N. Y. ir N. J. Vals. Apskr. Susivažiavimo Protokolas.

Septintas susivažiavimas Lietuvos Vyčių New Yorko ir New Jerseys Valstijų Apskričio įvyko nedėlioį, 12 d. rugpjūčio, 1917, Lietuvių Svetainėje, Newark, N. J.

Nepribuvo pirmininkas J. K. Miliauskas, kuris išvažiavo į kitą miestą, nei vice-pirmininkas Juozas Augštikalnis, kuris išėjo į kariuomenę. Pirmininko ingaliotas p. B. Lauraitis atidarė susirinkimą 4.00 valandą po pietų su malda. P. Lauraitis tapo išrinktas susirinkimo vedėju.

Perskaityta delegatų mandatai. Dalyvavo sekantys:

Apskričio Valdyba: B. Lauraitis, pirm., C. E. Paulonis, rašt., B. Aidukaičiūtė, išd.

Nuo 41-mos kuopos Brooklyn: P. Ručas, J. Adomaitis, M. Litviniūtė ir O. Okiūtė.

Nuo 44-tos kuopos Brooklyn: J. Arlauskas, Ant. Kivyta, B. Lauraitis, A. Dymta, P-ni Lauraitienė.

Nuo 29-tos kp. Newark, N. J.: J. Abramavičius, D. Rupainis, B. Vaškevičiūtė, O. Lukošuniūtė.

Atsilankė taip-gi sekanti svečiai, kuriems suteikta sprendžiamasis balsas: A. K. Masandukas, Misiunas, Klapatauskas.

Raštininkas perskaitė pereinoto susivažiavimo protokolą, kuris vienbalsiai priimtas.

Kalbama apie įsteigimą Apskričio Choro. Paaikėjo, kad kol kas tokį chorą nepraktiška tvirti, nes visoms kuopoms neparanku nuolat bendrai dalyvauti vienoį paskirtoį vietoį. Pranešta, kad Brooklynje susiorganizavo didis Vyčių Choras iš narių 41-mos ir 44-tos kuopų. Nutarta nesteigti atskiro choro po Apskričio globa, bet pageidanta, kad Vyčių chorai stengtųsi iš vien veikti ir pramogose bendrai dalyvauti, t. y. mokintis tas pačias dainas ir viešai iškil-mėse pasirodyti ir tam panašiai.

Raportas Apskričio išvažiavimo, 4 liepos. Išdavė p. J. Arlauskas ir p. C. E. Paulonis. Išvažiavimas įvyko ir nusisekė.

Raportas Prkalbų Rengimo Komisijos Prkalbų maršrutas Apskričio vardu neįvyko, bet Kongreso laike surengta prkalbos daugelio-se Apskričio kuopose del p. A. Račkaus. Pagirta ir pageidaujama, kad ateityje panašios prkalbos įvyktų Vyčių kuopose kuodažniausiai.

Paduota inešimas rinkti Apskričio organizatorius, kurio tikslas butų sužinoti apie Apskričio kuopų veikimą ir kartais apvažiuoti kuopas; organizatoriaus pareiğa taip-gi yra organizuoti Apskirtyje naujas kuopas, varyt agi-taciją ir t.t. Organizatoriais išrinkta:

Iš New Jersey Valstijos: A. K. Masandukas, D. Rupainis, J. Abramavičius, plė B. Aidukaičiūtė.

Iš New York Valstijos: C. E. Paulonis ir Ant. Kivyta.

Organizatoriai turės teisę dalyvauti Apskričių susivažiavimuose be ingalioįmų nuo kuopų.

Nutarta netolimoje ateityje rengti Apskirtyje prkalbų maršrutą. Organizatoriai susižinos su kuopomis, ant kokių išlygų galima rengti prkalbas ir praneš ant sekančio susivažiavimo. Prkalbos bus rengiamos visose kuopose ir maršruto užbaigoį Apskritis surengs didelę vakarą su įvairiu programu. Šis reikalas bus apkalbamas ant sekančio susivažiavimo.

Nutarta padaryt surašą visų knygų Apskričio kuopose. Kuopų raštininkai surašys visas knygas kuopose, prisiųs Apskričio raštininkui, kuris padarys abelną surašą visų knygų. Kuopos galės pareikalauti knygų iš kitų kuopų, ir reikalaujanti kuopa užmokės siuntimo lėšas. Knygos kuopoms nuo kitų kuopų bus skolintos ant dviejų savaičių.

Skaityta pasveikinimo laiškas nuo buvusio pirmininko J. K. Miliausko, iš Detroit, Mich., kuris priimtas delnų ploįmu.

Nutarta padaryt viešą atsišaukimą nuo Apskričio ant "Darbininke" tilpusio straipsnio kas link pereinoto Vyčių Kongreso nutarimo išbraukti iš konstitucijos milicijos klausimą. Minėtame straipsnyje skamba: "Kongrese apsi-reiškė didelė mūsų tautinė silpnybė... Šiandien Vyčiai — nebe Vyčiai, nebe Vytauto karžygiai..." Apskritis nusprendė, kad šie išsireiški-mai nemandagūs ir neteisingi, todėl šis Apskritis per katalikiškus laikraščius ir per savo organą, padarys atsišaukimą, kuriuo užstos už savo vardą (? V. Red.). Išrinkta komisija suformuluoti atsišaukimui: A. K. Masandukas, p. C. E. Paulonis, plė O. Lukošuniūtė.

Į Apskričio valdybą išrinkta: p. B. Lauraitis, pirmininku, p. A. K. Masandukas, vice-pirmininku.

Apskritis išnešė reikalavimą, kad Apskričio valdybos narių antrašai butų skelbiami organe "Vytyje;" taip-gi, kad kuopų raštininkų antrašai tilptų organe nors kartą į tris mėnesius.

Sekantis Apskričio susivaž. atsibus pagal Valdybos nusprendimo. Laikas ir vieta bus paskelbta.

Susivažiavimas uždaryta malda 7:00 val. vakare.

B. Lauraitis, pirmininkas,
A. K. Masandukas, vice-pirm.

APSKRIČIO RAŠTINĖS PASTABA.

Pagal Apskričio nutarimo, kuopų raštininkai, teiksītės prisiųsti Apskričio raštininkui surašą visų knygų kuopų knygyuose. Kad surašas knygų Apskričio kuopose butų naudingas ir vertas naudojimo, surašas privalėtų buti platus ir pilnas. Raštininkai teiksītės sustatyti su-

rašą šitaip: vardas knygos, autorius, kada atspaudinta, kokio skyriaus (istoriško, pasakų, literatūros, mokslo, religijos, muzikos, satyros ir t.t.).

Taip-gi reikalinga, kad maž-daug būtų ap-

rašyta apie knygų turinį ir jos kritiką, kad būtų galima spręsti apie knygos vertę.

Šiuomi meldžiu kuopų raštininkų prisiųsti į Apskričio Raštinę kuopų valdybos antrašus Apskričio rekordams.

C. E. Paulonis.

KAS JAUNIMO VEIKIAMA.

IŠ L. VYČIŲ CHICAGOS APSKRIČIO SUSIRINKIMO.

Susirinkimas įvyko sekmadienyje, rugsėjo 9 d., Dievo Apveizdos par. svet. Dalyvavo apie 50 delegatų.

Apskričio raštininkei p-lei A. Jakavičiutei nepribuvus, susirinkimo protokolo surašymui išrinkta S. A. Daunoras.

Prieita prie L. Vyčių 5-jo Seimo nutarimų gvildenimo. Pirmiausia pakelta klausimas apie miliciją. Buvę delegatais Seime nušvietę dalyką, kaip jis buvo gvildenamas Seime. Išsireiškus dar daugeliui nuomonių, milicijos klausime užgirta Seimo priimtoji rezoliucija, kurioje ištarta, kad būtų auginama jaunuomenėje karingas upas ir nukreiptas jis į kultūrinę ir ekonominę kovą su visais tautos priešais, sugrįžus Lietuvon.

Toliau gvildenama antras Seimo nutarimas — klausime santikių Vyčių organizacijos su liet. dvasiškija priimtoji rezoliucija. Po apkalbėjimo, Apskritis priėmė tokią rezoliuciją: "L. Vyčių Chicago Apskritis nutarė nesiskaityti su Seime priimta rezoliucija klausime santikių Vyčių organizacijos ir dvasiškijos." Apskričio rezoliucijai buvo prieš 2 balsu.

Svarstoma Tautos Fondo raštininko, K. Pakšto, atskreipimas į Apskritį įrengti prakalbų maršrutą po kuopas, tikslu, parinkti nukentėjusiems nuo karės aukų. Kadangi ant vietos gyvuoja Tautos Fondo skyriai, kurių vyriausiais tikslas aukų rinkimu rupintis, tai Apskritys, nenorėdamas bėgti už akių T. F. skyriams, tik išnešė pageidavimą, kad Vyčių kuopos nuoširdžiai remtų ir padėtų prakalbas įrengti. Gi, jei kur būtų reikalas įrengti, nebésant ten T. F. skyriaus, Vyčių kuopos mielai pasidarbuos. Šiaip jau prakalbas kuopos K. Pakštui pasižada rengti.

Vakarinių mokyklų reikalu rupinsis pačios kuopos.

Viešojo vakaro rengimo komisija praneša apie jos veikimą. Vakar bus įrengtas ne ankščiau adventų.

Tą pačią komisiją Apskritis ingaliojo įrengti koncertą. Koncertas bus rupinamasi įrengti kaip galima ankščiau.

Tai pačiai komisijai pavesta reikalas viešojo išvažiavimo sekančią vasarą, kuris bus įrengtas naudai nukentėjusių nuo karės.

Nutarta įrengti viešą bazarą nukentėjusių naudai. Bazarui plenus sudaryti ir pra-

džią daryti išrinkta komisija: P. Baltutis, M. Zujus, P. Gedgaudas, ir S. Šimulis. Bazaras manoma įrengti labai rupestingai, intraukiant visas Vyčių ir užjaučiančios nukentėjusių nuo karės likimui visuomenės pajėgas.

Pripažinta svarbiu ir naudingu turėti Apskričiai vieną bendrą orkestrą. Rengiant intekmingesnius vakarus, išvažiavimus, ar šiaip pramogas, orkestra būtų visoko puošalu. Mokančių tokį ar kitokį muzikalį instrumentą vartoti pas Vyčius yra daug. Visos tos spėkos dabar bus koncentruojamos. Tai Apskritis tada turės du pasididžiavimo įrankius — milžinišką chorą ir orkestrą.

Orkestros organizatorium išrinktas, žinomas muzikas — A. Pocius. Linkėtina geriausių pasekmių!

Svarstyta įrengimas Chicagoje "Booster'io" redaktoriui, T. Shamiui, prakalbų. Prakalbas jis laiko anglų kalboje, tikslu aiškinti svetimtaučiams lietuvių reikalus. Jei tik bus galima, Apskritis pasižada patarpininkauti.

P. Baltutis išrinkta paskaitų rengimo komisijon. Komisija rupinsis kiekvienai kuopai patarnauti, nurodydama į jos prašymą asmenis-prelegentus, kuriuos ji stengsis sutraukti į kruvą. Vyčių kuopoms vertėtų ateinančią žiemą surengti kodaugiausia mokinančių paskaitų.

Šis Apskričio susirinkimas buvo vienas pasekmingųjų savo svarstymais ir nutarimais.

Delegatas.

WORCESTER, MASS.

Liet. Vyčių 26 kp. gegužinė ir koncertas.

Sužinojęs, kad worcesteriečiai Vyčiai 2-trą d. rugsėjo rengia milžinišką gegužinę ir koncertą, kuriame dalyvaus ir kitų kolonijų Vyčiai, žinojau bus progos pamatyti Rytinių valstijų jaunimą ir susipažinti su juo.

Todel nusprendžiau dalyvauti.

Antrą valandą po pietų ant gražaus augšto kalno, apaugančio įvairiais medeliais, pradėjo rinktis lietuvių jaunimas. Apsidairius į visas apylinkes, matėsi labai graži gamta: įvairūs kalneliai, maži ir dideli, visi apaugę gražiais, tankiais medeliais. Malonu buvo į juos žiūrėti ir gėrėtis.... Bet daug maloniau buvo matyti didelį skaičių rinktinio, dailaus Lietuvos jaunimo, kuris sustodavo po kelis šimtus į eiles ir dainuodamas žaidė visokius tautiškus žaislus. Nors kiekybė buvo skaitoma šimtais, tečiau vi-

si žaislai ėjo tvarkoje ir sutartinai. Kiekvienas klausė vedėjo...

Nepersenai dienraštyje "Drauge" skaičiau straipsnį — "Pažinkime tautos discipliną". Tame straipsnyje kiltadvasis autorius plačiai išdėsto svarbą pažinti discipliną. Nesuklysiu pasakęs, kad Lietuvos Vyčių 26 kuopa jau gerai pažįsta discipliną bent žaisluose. Teko Vakaruose matyti, kaip jaunimas linksmინasi, žaidžia. Ten žaislų vedėjas, kada pasako sustoti į eilę, tai jam dažnai prisieina juos ir sustatyti. Jei liepa vaikinams ir merginoms pasiskirti poras, tai jam prisieina ir surasti, nes kai kurie patįs nemoka nei į eiles sustoti, o gal nedrįsta! Bet pas worcesteriečius to papročio visai nėra.

Kaip jau minėjau, žaisluose dalyvavo šimtai jaunimo, bet žaislų vedėjui, p. V. Bacevičiui, neprisėjo paimti "už rankytės" ir vesti į eilę. Jam užteko tik švilpuku sušvilpti (tada visi atydziai klausosi), reikalinga tvarka įvykdavo. Ką jis pasako, tai visi ir veikia.

Bežaidžiant, patėmijau, kad atsirado vienas "svetys", kuriam nepatiko tas "šokis", pradėjo "draugas" raginti, kad pradėtų kitą. Štai stovėdamas šale worcesterietės, sako: "Jau pradėkime kitą, šis "no good". Pastaroji-gi jam maloniai atsakė: "Mes turime vedėją, kurio visi klausome; kada tamsta vadovausi, tai galėsi ir kamandavoti... Dabar jei kas netinka, tai galit į šalį pasitraukti"...

Laisvo vaikino veidas persimainė į tokią spalvą, kaip jo kaklarišys ir toliau kamandavoti nebedrįso, nes matė, kad yra per silpnas padaryti betvarkę.

Atsižymėjusiems buvo paskirtos dovanos. Bet worcesteriečiai visi ką veikia, tai veikia laimybėje ir yra išsilavinę, tai ir dovanas patįs laimėjo. Kada jie išvažiuoja į kitas lietuvių kolonijas, tai jie ir iš ten dovanas parsiveža. Gal bostoniečiams ir kitiems nepatiko, kad worcesteriečiai paskyrę dovanas ir visas sau pasiėmė. Bet, rodos, nebus ko pykti, jog jie davė visiems lygias teises, tai jei mes dar nepriaugę prie jų, tai mūsų pačių yra kaltė.

Vakare, 6:30 val., visi apleidome gegužinę ir linksmi važiuojame į svetainę, kurioje buvo parengtas koncertas.

Programo svarbiausias dalis išpildė Lietuvos Vyčių vietinis choras, bažnytinis choras ir Liet. Orkestra.

Pirmiausia sudainavo (Kas? Vyčio Red.). Lietuvos Vyčių Himną, kuris publikai labai patiko, nes savo upu ir garsiu delnų plojimu chorą išaukė antrą kartą L. V. himną dainuoti. Toliau sudainavo "Saulėlė Nusileido." Po to sekė orkestra... Paskui vietinis Liet. Vyčių choras padainavo: "Du broliukai kunigai" ir "Gegutė." Ant pabaigos abu vietiniai chorai sudainavo Lietuvos Himną. Abudu Worcesterio chorai puikiai pasirodė, beveik kiekvieną sykį publika kvietė atkartoti. Solistai, kurie tik dainavo, savo skambančiais balsais publiką žavėjo, ypač duetas ponios M. Čižauskienės ir p. J. Čižausko, akompanuojant p-lei O. Vasiliauskaitėi. P-lė E. Feleskiutė dainavo solo "Gimtinė

šalis." Publika jai negailėjo delnų plojimo... Buvo dar ir daugiau solistų dailiai dainavusių. Jaunas moksleivis, Trakauskas, trumpa, bet rimta jaunimui prakalbą pasakė.

Pasibaigus programai, worcesteriečiai Vyčiai svečius parsivedė į savo namą, kur meiliai pavaišino. Kai kurie ir nakvynę Vyčių name gavo.

Pirmą kartą Worcester'yje dalyvavau jaunimo surengtame vakare ir išvažiuojame. Pirmą kartą mačiau taip dailiai linksminantis Lietuvos jaunimą. Pirmą kartą atvažiuavau į tokią koloniją, kurioje radau lietuvių jaunimo namą, kuris išpuoštas dailiais paveikslais ir dideliu knygynu... Tuos įspudžius ir jų draugiškumą ilgai, ilgai atminsiau. *Mažiukas Vincukas.*

HOMESTEAD, PA.

Rugpjūčio 26 d., 1917 m. L. Vyčių 11 kp. laikė mėnesinį susirinkimą. Per susirinkimą visi nariai nutarė kaip išgalėdami remti "Vyčio" reikalą ankomis ir paskolomis.

Paskolas sumokėjo sekanti asmenys:

Antanas Skimas	\$10.00
Ignas Ramanauskas	10.00
Jurgis Allulis	10.00
Emilija Mikučiūtė	10.00
Jieva Krivoniūtė	10.00
	<hr/>
	\$50.00

Pažadėjo:

Juozas Lienonis	\$100.00
Effanijus Kundrotas	100.00
Pranas Miliauskas	20.00
Andrius Bardzilauskas	20.00
Petronėlė Visockiūtė	10.00
Elžbieta Blaževičiūtė	10.00
Veronika Vebeliuniūtė	10.00
Marė Milašaitė	10.00
Ona Pikučiūtė	10.00
Valerija Kašlioniūtė	10.00
Antanas Skimas	10.00
Vincas Kriaužylis	10.00
Mikolas Svetkauskas	10.00
Povilas Brozokas	10.00

Viso

Pinigus L. Vyčių Centran išsiųsime vėliau.
P. Visockiūtė, kp. rašt.

GERBIAM. RED. IR ADMIN.: —

Labai nudžiugau, gavus pirmą padintą laikraščio numerį. Taigi su korespondencija draug indedu \$2.00 del organo reikalų ne iš kuopos, bet nuosavią auką.

Su pagarba, Liet. Vyčių 20 kp. rašt.

O. Z. Bugailaitė.

Nashua, N. H.

Red. prierasas: Korespondenciją ir \$2.00 auką gavome. Nuosirdžiai ačiū!

BLOOMFIELD, N. J.

Rugp. 30 d. š. m. susitvėrė nauja L. Vyčių kuopa Bloomfield, N. J.

Į susirinkimą minėtoje dienoje atsilankė iš Newark'o L. Vyčių 29 kp. uolūs jaunimo veikėjai ir organizatoriai: A. Masandukas ir D. Rupainis, kurie savo prakalbose paaikškino apie svarbumą užmezgimo L. Vyčių kuopos Bloomfielde.

Naujos kuopos valdyba: pirm. — J. V. Abramavičius, vice-pirm. — J. Baranauskas, rašt. — A. Karužis, išdinin. — V. Kvorocius, kasi-ninkas — Juozas Ruseckas, išdo globėjai: — Pažereckas ir A. Lukšis, maršalka — K. Siniauskas.

Jaunimo čia dar mažai yra, bet jis nori dirbti. Darbo jau imasi. *Korespond.*

REDAKCIJOS ATSAKAI.

Girios duktė. Prašytume išsirinkti kitą slapyvardę, nes panašią jau nuo seniau turi apsirinkęs kitas asmuo.

J. Balčiui. Lašui. Mus daugiau negu džiugina Tamstų pasižadėjimai buti "Vyčio" bendradarbiais.

Mažiukui Vincukui. Ačiū už prisiūstą! Vylimės daugiau susilaukti.

Mokiniui A. B. Pamėginkite šį-tą prozoje parašyti.

S. Dainiui. Gavome. Nesuspėję indėti, palikome sekančiam num.

Nauja Knyga.

Vytė, Joanna Tamašauskaitė (Lakštutė), buvusi 24 kp., o dabar 60-tos kuopos narė, išleido knygutę savo rašytų eilių. Didelio formato, 64 puslapių, ant geros popieros, su pagražinimais. Kaina tik 25c (vienas kvoteris).

Gerbiamieji Vyčiai, paremkite praplatindami ją laike savo vakarų tuo sustiprinsite dvasią jaunos daininikės.

Galima gauti pas pačią autorę:

720 N. Main St., Kewanee, Ill.

P. S. Imantiems kartu daugiau, nuleidžiama didelis nuošimtis.

LIETUVOS VYČIŲ CENTRO VALDYBOS ADRESAI:

Dvasiškas vad.: kun. H. J. Vaičiūnas, 3230 Auburn ave., Chicago, Ill.

Pirmin.: J. Bučnis, 407 So. Paca st., Baltimore, Md.

NASHUA, N. H.

Lietuvos Vyčių 20 kp. rugpiučio 26 d. bažnytinėj svet. įrengė vakarą. Vedėju buvo K. Nadzaika. Pirmiausia buvo gražių deklamacijų ir dainų, o paskui vaidinta "Čigonės atsilankymas," "Dvi sesutės" ir "Girtuoklė ir blaivininkas". Čigonės rolę atliko p-lė O. Z. Bugailaitė, Rozalijos — p-lė A. Simenavičiūtė, "Sesučių" roles atliko p-lės M. Zapieniūtė ir O. Sinkevičiūtė. Girtuoklės rolę — p-lė A. Simenavičiūtė, blaivininko — L. Nadzaika. Žmonių buvo pilnutė salė. Visi buvo patenkinti. Gale programo kalbėjo kler. J. Svirskis.

Vyčių burelis nedidelis, bet susidedantis iš uolių narių. Ką sumano atlikti, tai ir pasiseka. Naujų narių vis susilaukiame.

Gir. duktė.

Vice-pirmin.: Navickas, 85 New Park ave., Hartford, Conn.

Raštin.: J. Aleksa, 14 Millbury st., Worcester, Mass.

Išdinin.: A. Petrauskaitė, 4 Congress ave., Waterbury, Conn.

Išdo globėjai:

J. M. Dumčius, 199 Noble Lane, Wilkes Barre, Pa.

J. Vaitekunas, Hartford, Conn.

V. Varžinskaitė, 249 River st., Mattapan, Mass.

Literatiškoji komisija:

J. Valančiūnas, Philadelphia, Pa.

Dr. J. J. Bielskis, 3613 Fourteenth St., Washington, D. C.

O. Rozmanskis, Donora, Pa.

J. V. Kovas, 21 Congress ave., Waterbury, Conn.

J. Bakšys, Athol, Mass.

"VYTIS"

Jaunimo dvisavaitinis laikraštis.

leidžia

Lietuvos Vyčiai.

PRENUMERATA:

Metams	\$1.50
Pusmečiui75
Pavienis numeris	10c.
I užrubežių metams	\$2.00

"VYTIS"

1800 W. 46th St.,

Chicago, Ill.

"VYTIS"

(The Knight)

Published twice a month by the

Lietuvos Vyčiai (Knights of Lithuania)

SUBSCRIPTION RATES:

Yearly	\$1.50
6 month75
To Foreign Countries yearly	\$2.00

Advertising rates on application. All communications must be addressed:

"VYTIS"

1800 W. 46th St.,

Chicago, Ill.